

РЕШЕНИЕ

№ 9343

гр. София, 20.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 21.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **3361** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото производство е образувано въз основа на решение № 3081/01.04.2022 г. постановено от тричленен състав на Върховен административен съд, по адм. дело № 11285/2020 г., с което е отменено решение № 4769/02.09.2020 г., постановено по адм. дело № 11185/2019 г. на Административен съд – София град, с което е отхвърлен предявеният от В. В. П. против Националната агенция по приходите иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 15.07.2019 г. до окончателното изплащане. В изпълнение на указанията, дадени с отменителното решение на Върховния административен съд, с разпореждане от 21.12.2023 г. съдът е оставил без движение исковата молба, като е указал на ищеца да посочи конкретни твърдения за незаконното бездействие на длъжностни лица на ответника, в какво се изразява тяхната незаконосъобразност, конкретните проявни форми на неизпълнение на задълженията на ответника по Регламент (ЕС) 2016/679, в какво точно се изразяват претърпените от него неимуществени вреди, както и причинната връзка между противоправното поведение на ответника и настъпилите вреди.

С исковата молба и направеното към нея уточнение от 09.01.2024 г. посочва, че конкретните форми на неизпълнение на задълженията на НАП се изразяват в проявено бездействие, тъй като изтичането на данни е могло да бъде избегнато, ако са били взети всички необходими организационни и технически мерки. Сочи се, че използваната в НАП система не е била обновявана и адаптирана към непрекъснато

възникващите нови заплахи за информационната сигурност, като „SQL инжекция“ е била идентифицирана като критична заплаха за сигурността на личните данни минимум от 2007 г. Твърди се, че причината за неотторизирания достъп до лични данни на ищеца е неадекватното ниво на защита на електронните системи на ответника. Ищецът твърди, че след като е разбрал за изтичането на личните му данни се е почувствал натоварен психически, притеснен и незащитен в следствие на възможността да бъде злоупотребено с неговите лични данни. Посочва в исковата молба, че неправомерно разкритите данни били имена, ЕГН, адрес, номер на документа за самоличност, данни за доходите, поради което е изпитвал страх да не бъде изнудван или нападнат, което от своя страна също повлияло в негативен аспект на състоянието на ищеца. Уточнява, че претърпените неимуществени вреди се изразяват в притеснение и чувство на страх от използването на личните данни за всевъзможни злоупотреби с тях, като: теглене на кредити, учредяване на ипотекы, залози и др.

В съдебно заседание жалбоподателят В. В. П., редовно призован, не се явява и не се представлява. По делото е представено писмено становище от процесуалният представител на ищеца адв. Ю., която поддържа исковата претенция и моли съда да постанови решение, с което да се уважи изцяло предявения иск като основателен и доказан. Претендира разноски за двете съдебни инстанции съгласно приложен списък по чл. 80 ГПК, вр. чл. 144 АПК.

Ответникът – Национална агенция за приходите, редовно призована, не се представлява.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, се представлява от прокурор С., която счита исковата претенция за основателна и доказана до размера по аналогични случаи и съгласно практиката на съдилищата.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните, че на 15.07.2019 г. поради нерегламентиран достъп е изтекла информация относно личните данни от масивите на Национална агенция за приходите на общо 6 074 140 физически лица, от които 4 104 786 живи физически лица, български и чужди граждани, и 1 989 598 починали физически лица.

По делото е представена справка от НАП, от която се установява, че данните на ищеца В. В. П. са неправомерно изтекли на дата 15.07.2019 г. Разпространените данни включват: ЕГН, имена, данни от справка за изплатени доходи на физически лица (чл. 73 от ЗДДФЛ) за 2007 г. и данни от справка за изплатени доходи на физически лица (чл. 73 от ЗДДФЛ) за 2008 г.

За извършената „хакерска атака“ НАП е уведомила Софийска градска прокуратура и Комисия за защита на личните данни (КЗЛД), която от своя страна е извършила проверка по повод осъществения неотторизиран достъп до обработваните от НАП лични данни.

От приетите като доказателства по делото решение № ПНП-02-399/22.08.2019 г. на КЗЛД и писмо с изх. № ППН-01-1699/2019/06.11.2019 г. на КЗЛД във връзка с извършената проверка се установява, че ответникът в качеството на администратор на лични данни не е приложил подходящи технически и организационни мерки, в резултат на което е осъществен нерегламентиран достъп и разпространение на следните категории лични данни: имена, ЕГН, адреси на български

граждани, телефони, електронни адреси, данни от годишни данъчни декларации, данни от справки за изплатени доходи на физически лица, данни от осигурителни декларации, данни за здравноосигурителни вноски, данни за издадени актове за административни нарушения, данни за извършени плащания на данъци и осигурителни задължения, както и данни за поискан и възстановен ДДС, платен в чужбина, както и че на НАП е издадено разпореждане за предприемане на подходящи технически и организационни мерки в контекста на действащото законодателство за защита на личните данни.

В защита на твърдението си, че при обработване на личните данни са използвани подходящи организационни и технически мерки НАП в проведеното съдебно заседание и в представените по делото писмените бележки в производството по адм. дело № 11185/2019 г. по описа на Административен съд – София град се позовава на множество заповеди, политики, правила, процедури, инструкции, указания и методики за защита и управление на сигурността на информацията в НАП, които не са представени по делото, както и при повторното му разглеждане пред настоящия съдебен състав.

В хода на производството е разпитан като свидетел В. М. В. - приятел на ищеца от 2009 г., който дава показания, че В. П. е бил силно притеснен след като е разбрал за изтичането на личните данни, тъй като е собственик на 4 имота в [населено място] и може да настъпят усложнения във връзка със собствеността му.

При така установената фактическа обстановка, съдът прие следните правни изводи :
Предявен е иск от В. В. П. срещу Национална агенция по приходите (НАП) с правно основание чл. 82, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 за заплащане на сумата в размер на 1 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат на неизпълнение в достатъчна степен от ответника на задължението по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на личните данни (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета (GDPR), заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г. до окончателното изплащане на обезщетението.

Разгледан по същество искът е частично основателен.

Уважаването на така предявения иск за обезщетение налага при условията на пълно и главно доказване от ищцовата страна да се установят и трите елемента от фактическия състав на неправомерното уреждане, обуславящи причинени вреди по чл. 82 ОРЗД, а именно: нарушение на Регламент (ЕС) 2016/679, извършено от администратора на данни, претърпяна от лицето имуществена или неимуществена вреда и причинна връзка между вредата и нарушението. В тежест на ответника е при условията на обратно пълно доказване да установи, че прилаганите от него мерки за сигурност са достатъчни и подходящи съгласно чл. 24 и чл. 32 от Регламента. Това е тъй като с разпоредбата на чл. 24, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 се изисква администраторът на лични данни да гарантира и да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с регламента и взетите от него технически мерки с оглед естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица, а чл. 32 от регламента пък изисква тези мерки да са в съответствие с достиженията на техническия прогрес и да осигуряват ниво на сигурност съобразно рисковете на обработването.

Съдът съобразява тълкуването на горните разпоредби и с оглед решението на Съда на

Европейския съюз (СЕС) по дело С-340/21 г., според което разпоредбите на чл. 24 и чл. 32 ОРЗД трябва да се тълкуват в смисъл, че неоторизираното разкриване на лични данни не е достатъчно за да се приеме, че техническите и организационни мерки, приложени от администратора, не са били подходящи. От друга страна обаче в решението се посочва, че предприетите мерки от администратора на лични данни трябва да бъдат оценявани за всеки конкретен случай, като се преценят рисковете свързани със съответното обработване, както и дали съдържанието и изпълнението на мерките са подходящи за тези рискове, като същият не следва да бъде освободен от отговорност, само защото вредата е резултат от неразрешено разкриване от трета страна, а трябва да докаже, че по никакъв начин не е отговорен за събитието, довело до съответните щети. Съгласно разпоредбата на чл. 154 ГПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения, като на основание чл. 153 и чл. 155 от ГПК на доказване подлежат спорните факти от значение за решаване на делото и връзките между тях. Съдът съобразявайки решението на СЕС с определение от 26.03.2024 г. е указал на ответника, че в негова доказателствена тежест е да установи правопогасяващите и правоизключващите си възражения, а именно: че съгласно чл. 24 § 2 и § 3 и чл. 32 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. е положил всички усилия и е осъществил всички подходящи политики, взел е всички подходящи мерки за защита на личните данни на всички физически и юридически лица, които притежава и обработва в служебно качество, както и че се придържа към одобрените кодекси за поведение или одобрени механизми за сертифициране, както и че прилага конкретни подходящи технически и организационни мерки, съобразени с конкретните рискове, респективно, че е направил всичко възможно да предотврати нарушението. В тази връзка съдът с определението също така е указал на ответника за необходимостта от назначаване на съдебно-компютърна експертиза, както и е дал възможност да формулира задачи към нея. Въпреки дадената възможност за ангажиране на допълнителни доказателства, включително и съдебно-компютърна експертиза НАП не прояви процесуална активност в настоящия процес за да установи факта, че е предприела всички необходими мерки за защита на личните данни на лицата, в резултат на което да докаже, че по никакъв начин не е отговорна за нерегламентирания до обработваните данни, в резултат на което са настъпили вредите. При условията на пълно насрещно доказване НАП не установи фактите, които са в нейна тежест на доказване, а именно, че взетите от нея мерки са подходящите и достатъчни за да не допуснат неоторизирания достъп на трето лице до личните данни на ищеца. Позоваването на ответника на предприети мерки за защита на личните данни като издаването на заповеди, политики и инструкции за защита на личните данни, обработвани в НАП и реда за движение на преписки и заявяване на регистри не са достатъчни да обосноват извод, че НАП е осъществила всички подходящи политики и мерки за защита на личните данни на всички физически и юридически лица, които притежава и обработва в служебно качество на администратор на лични данни, и които да са съобразени с конкретните рискове, доколкото въпреки тяхното прилагане е осъществен нерегламентиран достъп на трети лица до личните данни на голям брой лица. По делото не се установява действително причината, както и средствата, с които е извършен нерегламентирания достъп като резултат, но безспорно се установява, че такъв пробив е допуснат т.е. в случая течът на лични данни не е предотвратен от

взетите мерки, поради което се разколебава твърдението на НАП, че същите са подходящи. В този смисъл неустановяването на причината за нерегламентирания достъп до личните данни на ищеца по съществуването си е недоказване на факти от страна на НАП, които биха могли да я освободят от отговорност в качеството ѝ на администратор на лични данни.

Следователно в настоящето производство ответникът не е доказал да е взел подходящите технически мерки преди нерегламентирания достъп до личните данни на ищеца, нито пък че тези, които е прилагал са достатъчни съобразно рисковете в интернет от обработването на личните данни. Безспорно по делото се установи, че НАП не е изпълнила в цялост задълженията си като администратор на лични данни по чл. 24 и чл. 32 ОРЗД, тъй като не доказва в хода на производството да е предприела подходящи мерки за сигурна обработка на личните данни, с което да минимизира риска от нерегламентиран достъп на трети лица.

Ето защо НАП не може да се освободи от отговорност по смисъла на чл. 82, § 3 ОРЗД, тъй като не доказва в настоящето съдебно производство да е изпълнила задължението си да предприеме ефективни мерки за предотвратяване на злоумишлен достъп до личните данни на ищеца.

Предвид горните факти съдът намира, че нарушението е осъществено чрез бездействие от страна на НАП, изразяващо се в неприлагане на подходящи организационни и технически мерки, които в необходимата степен да гарантират защитата на личните данни на ищеца и като последица - неосигуряване подходящо ниво на сигурност на тези данни.

По делото се доказва и причинната връзка между незаконосъобразното бездействие на НАП и претърпяна от ищеца неимуществена вреда, доколкото неизпълнението от страна на ответника на задълженията по ОРЗД е довело да неразрешено разкриване и достъп до съхранените данни, което е причинило твърдените от ищеца болки и страдания. Следователно в резултат от бездействието на ответника е настъпил противоположния резултат.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост съгласно чл. 52 ЗЗД, но зависи от установените във всеки отделен случай факти и обстоятелства. Справедливостта като законов критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди включва освен тяхната общовалидна значимост за всяко човешко същество, така и конкретни факти, свързани със стойността, която засегнатите от неправомерното увреждане блага имат за увреденото лице. От свидетелските показания се установява, че е налице засягане на психическото и емоционално състояние на ищеца, изразяващо се в притеснение и страх от това да не настъпят усложнения във връзка със собствеността на четирите му апартамента. Това засягане има негативен характер, тъй като с неправомерното обработване на личните данни се засягат правата и законните интереси на ищеца, както и съществува риск от настъпване на неблагоприятни имуществени последици. В този смисъл е и решението на СЕС по дело С-340/21 г., в което се посочва, че самият страх, изпитван от субекта по отношение на възможна злоупотреба с неговите лични данни от трети страни, може да се квалифицира като неимуществена вреда, като не е необходимо каквото и да е активно поведение на пострадалото лице, нито доказване, че притежава някакво имущество или банкови сметки, заради възможността от възлагане на чужди задължения, тъй като според съда характера на обществените отношения по обработването на лични данни, динамиката на тези данни в обществото и самия

характер на личните данни са дълбоко свързани с персоналната идентичност на субекта, че дори вероятността за тяхното разкриване винаги има за резултат чувствително засягане психическото и емоционално състояние на лицето. В тази връзка неоснователно е и не може да бъде споделено от съда възражението на ответника, че вредите не са реално претърпени, тъй като притесненията на ищеца са за бъдещи и несигурни събития, които не са се проявили, както и че по делото не са представени доказателства затова, че данните на ищеца са станали достояние на трети недобросъвестни лица. Напротив съдът намира, че са доказани претърпените от ищеца болки и страдания от категорията на обичайната реакция на страх и безпокойство, т.е. налице е негативно засягане на личността от неправомерното развитие на процесните обществени отношения.

Настоящият съдебен състав на основание чл. 52 ЗЗД определя като справедлив размера на дължимото обезщетение на 500 лева, като съобразява обстоятелството, че ищецът не е изпитал в изключителна степен неприятни душевни преживявания, поради което за него е възникнало право на обезщетение в обичайния размер за подобни случаи, определен съобразно жизнения стандарт в страната.

С оглед на изложеното съдът намира, че ищецът е доказал всички необходими елементи за реализиране правото на обезщетение и отговорност за причинени вреди на основание чл. 82, § 1 от ОРЗД и исковата претенция следва да бъде уважена в размер на 500 лева, а предявеният иск за разликата над тази сума до пълния му предявен размер от 1000 лева следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. Върху размера на приетото за дължимо обезщетение следва да се присъди и законна лихва от датата на увреждането 15.07.2019 г. до окончателното изплащане на обезщетението.

При този изход на спора и при своевременно направено от ищеца искане за присъждане на разноски, същото следва да бъде уважено съразмерно с уважената част на иска. Съдът на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата определя размера на адвокатското възнаграждение за всички съдебни инстанции в размер на 600 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Административен съд - София град, Второ отделение, 50-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на В. В. П., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 500 (петстотин) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на увреждането 15.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над тази сума до пълния му предявен размер от 1000 лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на адвокат С. Ю. сумата от 600 лева, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на В. В. П., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 20 (двадесет) лева, представляваща разноски по

делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: